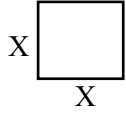

කොට්ඨ 19 සති පාසල - 9 වන ශ්‍රේණිය - 8 වන සතිය

සූත්‍ර

සමවතුරසුයක පැත්තක දිග X වන අතර, එහි පරිමිතිය P ද, වර්ගඵලය A ද, වේ.

$$\text{පරිමිතිය} = X + X + X + X$$

$$P = 4X$$

$$\text{වර්ගඵලය} = X \times X$$

$$\underline{\underline{A = X^2}}$$

මෙවැනි එකිනෙකට රාශීන් කිහිපයක සම්බන්ධය දක්වන සමීකරණ සූත්‍ර ලෙස හඳුන්වයි .

ඔබට ගණනයේ දී හා විද්‍යාවේ දී මෙවැනි සූත්‍ර හමුවේ.

සූත්‍රයක පදයක් උක්ත කිරීම

උදාහරණ - (1) $P = 4X$ සූත්‍රයේ X උක්ත කරන්න.

$$\frac{P}{4} = \frac{4X}{4}$$

$$\frac{P}{4} = X$$

$$\underline{\underline{X = \frac{P}{4}}}$$

(2) $E = V + F - 2$ සූත්‍රයේ F උක්ත කරන්න.

$$E = V + F - 2$$

$$E + 2 = V + F$$

$$E + 2 - V = F$$

$$\underline{\underline{F = E + 2 - V}}$$

$$(2) \quad V = U + at \quad \text{සූත්‍රයේ } a \text{ උක්ත කරන්න.}$$

$$V = U + at$$

$$V - U = at$$

දෙපසම t වලින් බෙදීමෙන්

$$\frac{V - U}{t} = \frac{at}{t}$$

$$\frac{V - U}{t} = a$$

$$a = \frac{V - U}{t}$$

මේ අනුව 17. 1 අභ්‍යාසය කරන්න.

ආදේශය

මෙය ආකාර දෙකකින් සිදුකළ හැකිය.

01. දෙන ලද සූත්‍රයට පළමුව ආදේශ කරගත යුතුය.

02. අවශ්‍ය පදය උක්ත කර පසුව ආදේශ කිරීම.

උදාහරණ:- (01) $X = 4$, $Y = 7$, ද $C = -1$ ද, වන විට $Y = MX + C$ සූත්‍රයේ M හි අගය සොයන්න.

1. ක්‍රමය

$$Y = MX + C$$

$$7 = M \times 4 - 1$$

$$7+1 = 4M$$

$$\frac{8}{4} = \frac{4M}{4}$$

$$2 = M$$

2. ක්‍රමය

$$Y = MX + C$$

$$Y - C = MX$$

දෙපසම X වලින් බෙදීමෙන්

$$\frac{Y - C}{X} = M$$

$$M = \frac{Y - C}{X}$$

දැන් ආදේශ කරමු.

$$M = \frac{7 - (-1)}{4}$$

$$= \frac{7 + 1}{4}$$

$$= \frac{8}{4}$$

$$= \underline{\underline{2}}$$

මේ අනුව 17. 2 අභ්‍යාසය කරන්න.

